

Inbreng betreffende Internetconsultatie nieuw pensioensysteem

Deze inbreng is op persoonlijke titel.

Als betrokken gewezen deelnemer merk ik dat er vaak weinig aandacht is voor gewezen deelnemers. In het communicatiebeleid wordt er bij diverse fondsen (ook fondsen van de G5) geen aandacht gegeven aan gewezen deelnemers. Ik ben daarom tevreden dat er in memorie van toelichting aandacht wordt gegeven aan de gewezen deelnemers. Toch wil ik op 3 punten aandacht vragen waar verbetering in mijn ogen noodzakelijk is.

Hoorrecht

Er komt een hoorrecht voor verenigingen van gepensioneerden en verenigingen van gewezen deelnemers. In de teksten wordt aangegeven dat een vereniging een substantieel aantal belanghebbenden moet vertegenwoordigen om van het hoorrecht gebruik te mogen maken.

Wat is een substantieel aantal?

Ik kan daar verder geen antwoord op vinden. Daarom wil ik u het volgende voorhouden:

In deze tijden worden steeds minder jongeren lid van een vakbond. Door die vergrijzing vertegenwoordigen de vakbonden aan tafel al veel minder mensen dan vroeger. In 2018 was de organisatiegraad ongeveer 20%. Dit aantal zal de afgelopen jaren alleen maar verder zijn gedaald.

Gemiddeld genomen zitten er dus vertegenwoordigers van de vakbonden aan de CAO tafel die in totaal 20% van de werknemers vertegenwoordigen. Deze 20% bepaalt straks hoe er wordt ingevaren. Ik schat dat er gemiddeld 3 vakbonden aanwezig zijn aan de CAO-tafel, die echter niet evenredig zullen zijn verdeeld over deze 3 vakbonden. Dus de kleinste vakbond die meebeslist zal ongeveer 5% van de deelnemers vertegenwoordigen. Het lijkt mij dan logisch dat de verenigingen die alleen maar hun mening mogen geven, nog veel minder mensen hoeven te vertegenwoordigen om als substantieel aangemerkt te worden.

Ik stel dan ook voor om het begrip substantieel aantal te laten afhangen van het aantal leden dat een aan tafel zittende vakbond met de minste leden vertegenwoordigd. Een percentage van 5% lijkt mij acceptabel. Als voorbeeld, als er 3 vakbonden aan tafel zitten die respectievelijk 2000, 1500 en 1000 mensen vertegenwoordigen, zou een substantieel aandeel ongeveer 50 (50% van 1000) mensen zijn. De reden voor dit percentage is dat sociale partners de adviezen van de verenigingen naast zich neer mogen leggen.

Het voordeel van een algoritme is dat bij alle fondsen dezelfde afweging wordt gemaakt over het aantal leden dat een vereniging moet hebben om een substantieel aantal te vertegenwoordigen.

Hoe leden werven?

Verenigingen van gepensioneerden bestaan al wat langer. Ondanks dat deze doelgroep een veel directere band hebben met het pensioenfonds (ze ontvangen tenslotte een deel van hun maandelijkse inkomen van het fonds), is het lastig voor verenigingen om hun doelgroep te benaderen. Fondsen zijn niet altijd even behulpzaam om hun bestaan breed uit te dragen. En ondanks het al jaren niet indexeren en de onrust die dat geeft, is het voor de verenigingen lastig om te groeien terwijl er wel genoeg aanleiding voor is.

Verenigingen van gewezen deelnemers bestaan er haast nog niet. En omdat pensioen voor de meeste werkenden nog een ver van hun bed show is, zal het voor deze verenigingen nog lastiger

worden om leden te werven. Ik wil dan ook voorstellen dat fondsen verplicht worden om actieven, gewezen deelnemers en gepensioneerden via een directe informatie uiting (bijvoorbeeld een nieuwsbrief) te informeren over het bestaan van deze verenigingen en/of vakbonden. Alle vakbonden en verenigingen moeten zich dan voor een bepaalde datum melden bij het fonds, zodat ze vermeld kunnen worden in deze informatie uiting. Alle organisaties moeten dan evenveel aandacht krijgen in deze informatie uiting. Ook op de website van een fonds moet een pagina worden aangemaakt met alle verenigingen die zich hebben aangemeld. Ook hier geldt dat de aandacht en prioriteit voor alle organisaties gelijk moet zijn. Hierbij valt te denken aan een wisselende volgorde in de lijsten.

Een andere manier voor verenigingen om zich kenbaar te maken, zou kunnen via hoorrecht.nl. Ik heb dit domein aangemaakt als ingang naar alle verenigingen. Verenigingen kunnen zich aanmelden via www.hoorrecht.nl/contact/. De komende maanden zal de website verder worden vormgegeven.

Als de datum voor aanmelding van verenigingen bij de fondsen door de overheid wordt bepaald, kan de overheid hier ook via media uitingen de mensen op attenderen. Vooral voor gewezen deelnemers is dat belangrijk omdat de binding van hen met een fonds over het algemeen zeer slecht is.

Vrijblijvendheid hoorrecht

Om te voorkomen dat het hoorrecht alleen een verplicht rondje voor de Bühne is, ben ik van mening dat het hoorrecht omgezet zou moeten worden in een adviesrecht waarbij sociale partners alleen gemotiveerd mogen afwijken van de adviezen die door verenigingen zijn gegeven. Tevens moeten deze afgewezen adviezen met motivering worden meegezonden naar de pensioenfondsen en fondsorganen zodat zij kennis hebben van de adviezen en motivaties en dit mee kunnen wegen in hun beslissingen.

Bijzonder Partnerpensioen

Ik ben blij dat in de memorie van toelichting staat dat fondsen rekening moeten houden met het opgebouwde partnerpensioen van gewezen deelnemers die overlijden voor pensioendatum.

Ik kan niet genoeg benadrukken dat dit van groot belang is voor een grote groep mensen. Sinds de crisis in 2008 zijn er veel ZZP-ers bijgekomen. Een aanzienlijk deel hiervan is hiertoe verplicht doordat de bedrijven waar ze het eerste deel van hun werkzame leven werkten failliet gingen of reorganiseerden.

Ook zijn er mensen die tijdens hun werkzame leven besluiten ergens anders te gaan werken en bij een bedrijf gaan werken dat geen pensioenregeling heeft of geen partnerpensioen.

Beide groepen hebben in het verleden keuzes gemaakt over hun pensioen op basis van hun opgebouwde (partner)pensioen. Het is bijvoorbeeld bekend dat veel ZZP-ers geen pensioen opbouwen. Voor hun partners is het in het verleden opgebouwde partnerpensioen van cruciaal belang voor het geval de gewezen deelnemer overlijdt voor pensioendatum.

Wat ik mis in de toelichting is dat voor de berekeningen die moeten worden gemaakt voor wat de effecten zijn van de transitie keuzes voor de verschillende leeftijd cohorten het partner pensioen niet wordt genoemd. Ik pleit er dan ook voor om te verplichten dat de keuzes bij het invaren ook door te rekenen met betrekking tot het opgebouwde bijzondere partnerpensioen en deze in de evenwichtigheids afwegingen mee te nemen en deze uitkomsten ook te delen met de fondsorganen en hoorrecht verenigingen.

Commissie parameters

De introductie van de nieuwe UFR (n.a.v. de nieuwe parameters van commissie Dijsselbloem) maakt het onmogelijk om aan de oproep van de minister om rust tijdens de transitieperiode gevolg te geven. Het zal leiden tot een stapsgewijze daling van de dekkingsgraden. Door deze stapsgewijze daling zullen de dekkingsgraden 6 tot 8 % dalen. Gezien de huidige economische situatie zullen de dekkingsgraden van een flink aantal fondsen hierdoor onder de 90% dalen.

Ik roep het kabinet dan ook op om er voor zorg te dragen dat deze effecten worden weggenomen binnen het transitie FTK waardoor kortingen op pensioenen kunnen worden voorkomen.